

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

2. In criminibus appellationis causa à sententia Episcopi quando
Metropolitano, & quando vni ex vicinioribus sit committenda, eorumve
vicarijs, & non inferioribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

19. Si appellans asserat sententię, aut appellationis exemplum, culpa iudicis a quo, vel actuarij habere non posse, non ideo recipienda erit appellatio, aut aliqua inhibitiō concedenda, sed eis tantum, ad quos pertinet, iniungi poterit ut soluta condigna mercede actorum exemplum authenticum appellanti intra breuem aliquem competentem terminum tradatur. Caveat tamen iudex a quo, nisi verē appellatum fuerit in causa appellabili interim aliquid in preiudicium appellantis attentet, etsi per actū publicum, aut per testium depositiones constiterit acta denegari appellanti, tunc mandato tradendi acta possit iudex appellationes adijcere, ne interim aliquid novi contra appellantem intentetur.
20. Ab executione decreti S. Concilij Trident. aut visitationis Apost. appellationes a Metropolitanis non recipiantur, nec, si Episcopi virtute eiusdem S. Concilij procedunt ut Sedis Apost. delegati in causis, quę sub eorū iurisdictione ordinaria non comprehenduntur, salva tamen in hoc casu Legatorum, & Nunciorum Apostol. auctoritate.
21. In causis verō visitationis Ordinariorum, aut correctionis morū quoad effectum deuolutiuum tantum admittuntur, nisi de grauamine per definitiuam irreparabili agatur, vel cum visitator citata parte, & adhibita causa cognitione iudicialiter procedit, tunc enim appellationi locus erit quoad effectum suspensiuum.
22. Cum a grauamine, quod per definitiuam reparari nequit, ut indebita carcerationis, vel torture, aut excommunicationis etiam comminata, appellatur, non nisi visis actis, ex quibus euidenter appareat de grauamine, appellatio admittatur, aut inhibitiō, vel prouisio aliqua concedatur.
23. Causa appellationis dum pendet, appellans in eodem, quo reperitur, carcere permanebit, quoad iudex ad quē appellatum est, visis actis, & causa cognita aliter decreuerit, & tunc si a iudicis ad quem decreto dim definitiue habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro sui decreti executione attentare poterit, donec per iudicem superiorem aliud fuerit ordinatum.
24. Acta originalia processuum primę instantię ad iudicem appellationis Notarius mittere nō cogatur, nisi probabilis aliqua falsitatis causa, & suspicio incidat, quę iudicialiter obijciatur, & tunc terminata causa remittenda sunt ad Ordinarij, ut in suo archiuo conseruentur.
25. Censura Ecclesiastica in appellante prolata relaxari, aut nulla declarari per iudicem appellationis nō potest, nisi auditis partibus, & causa cognita, tuncque si constiterit eam iustam esse, ad iudicem, qui excommunicauit, appellans remittendus est, ut ab ipso iuxta sacros canones beneficium absolutionis, si humiliter petierit, debitamque emendationem pręstiterit, obtineat. Si verō iniustam esse clare appareat, superior absolutionem impendat: si dubitetur, honestius est ut ad excommunicatorem intra breuem aliquem terminum eidem pręstigendum absoluendus remittatur, licet etiam superior hoc casu id ipsum per se prestare iure possit.
26. Absolutio ad cautelam non nisi parte citata, & visis actis cum dubitatur de nullitate excommunicationis ab homine prolata, vel a iure si concurrat dubium facti, vel probabile dubium iuris, concedenda erit, tuncque ad tempus breue cum reincidentia, & prestata per excommunicatum cautione de stando iuri, & parendo mandatis Ecclesię tantum, etsi iuxta formā a iure prescriptam apparebit quem ob manifestam iniuriam excommunicatum fuisse, debitam etiam satisfactionem prestare, & si ob contumaciam manifestam expensas pariter satisfacere, & cauere de iudicio sibi coram excommunicatore quis tenebitur, priusquam ad cautelam absoluaatur.
27. A sententia definitiua contra verum contumacem prolata appellatio non recipiatur, nec inhibitiō, aut alia queuis prouisio quandiu appellans in huiusmodi vera contumacia persistit, concedatur.
28. Nec Episcopus, seu Vicarius, &c. Archiepiscopum non debere se ingerere in prima instantia causarum, quę agitantur coram eius suffraganeo, cui inhibendum non est, nec ille tenetur deferre appellationi, nisi in casibus Bullę Gregorij XIII. quę est 24. in Bullario, referuntur decimum Zerol. in praxi Episcop. verb. appellatio, vers. ad decimum, Hieron. Roderic. de resol. 10. num. 21.
29. Metropolitanum non posse cognoscere etiam circa pręiudicium curię causę coram Episcopo, neque ad eum effectum etiam absque vlla inhibitione posse simpliciter mandare, ut sibi transmitatur copia processus expensis appellatis extra casus a Concilio concessos appellandi, referunt decimum Quarant. d. auctor. 18. vers. primo quarto, Hieron. Roderic. d. resol. 10. num. 22.

In Criminibus appellationis causa a sententia Episcopi quando Metropolitanano, & quando vni ex vicinioribus sit committenda, eorumve vicarijs, & non inferioribus.

C A P V T II.

- 1 Legati, seu Nuncij non possunt committere causas criminales suis Auditoribus.
- 2 Appellandum est ad Metropolitanum a sententijs Ordinarj in causa criminali procedētis ex decre-

to Concil. etiam tanquā Sedis Apostol. delegatus.

- 3 Appellandum est a Vicario ad Episcopum in causis criminalibus, vel beneficalibus specialiter commissis Vicario.

A Sententia Episcopi, vel ipsius in spiritualibus Vicarij generalis, in criminalibus appellationis causa, vbi appellationi locus fuerit, si Apostolica auctoritate in partibus eam committi contigerit, a Metropolitanano, seu illius etiam Vicario in spiritualibus generali, aut, si ille aliqua de causa suspectus foret, vel vltra duas legales diastas distet, seu ab ipso appellatum fuerit, vni ex vicinioribus Episcopus, seu illorum Vicarijs, non autem inferioribus iudicibus, committatur.

Hunc text. allegat, & illius summam refert Sbroz de officio Vicarij lib. 3. quest. 3. vbi quest. 5. resoluit posse Vicarium Patriarchę, Archiepiscopi, vel Episcopi cognoscere causas appellationū quas deuoluunt ad ipsos.

a Metropolitanano, seu illius etiam Vicario, Legatos, seu Nuncios Apost. non posse committere istas causas suis Auditoribus, ut illas videant tanquam iudices delegati resoluit Aldan, in compendio canonice, resoluit. lib. 3. tit. 8.

tit. 8. num. 10. vbi ait sic fuisse resolutum 6. Octobris 1588. & subdit. sub die 24. Maij 1590. fuisse decifum sententias latus ab Auditoribus Nunciorum Sanctissimi in causis appellationum in criminali, nullas esse, nec propter vilitatem publicam & communem partium errorem sustineri.

2. *¶ Vni ex vicinioribus Episcopis.* A decretis, & sententijs ordinarij, qui etiam tanquam Sedis Apost. delegatus ex decreto Concilij processit, appellandum esse ad Metropolitanum, non autem ad Sedem Apostol. tenet Aldan. vbi supra.
3. In causis verò criminalibus, vel beneficialibus specia-

liter commissis Vicario: appellari ab eo ad Episcopum cum dicatur Ordinarius, resoluunt glot. verb. officialium, in cap. 2. de officio vicarij lib. 6. & ibi Lap. num. 12. Anch. nam. 2. Domin. num. 9. Franch. num. 4. in fine. August. Berol. in rub. de offic. deleg. num. 2. & 26. & consil. 22. num. 12. vol. 1. Felin. d. rub. de officio delegat. num. 4. & in cap. licet num. 1. cum seqq. de officio ordinarij, & ot. decif. 7. de Officio Vicarij. aliàs 371. in no. uis, Marant. de ordine iudic. part. 4. dist. 5. in princip. num. 16. Anton. Cuch. lib. 2. instit. maior. tit. 8. de vicar. n. 112. cum seqq. Sbroz de officio Vicarij li. 2. q. 55. n. 35. cum seqq. Sanc. de matr. li. 3. disp. 29. num. 6. Iacob. de Laurent. in tract. de iudice suspenso, cap. 4. num. 12. Nicol. Garc. de beneficijs p. 5. ca. 8. nu. 40.

Acta prima instantia intra triginta dies dentur gratis reo appellanti.

C A P V T I I I.

- 1 Doctores referuntur de materia huius cap. agentes.
- 2 Intellectus huius decretis.
- 3 Appellans in causis criminalibus tenetur intra sex menses causam prosequi, & expeditione reportare.

Reus, ab Episcopo, aut eius Vicario in spiritualibus generali, in criminali causa appellans, coram iudice, ad quem appellauit, a *acta prima instantia omnino producat*: & iudex, nisi illis visis, ad eius absolutionem minimè procedat. Is autem, à quo appellatum fuerit, intra triginta dies acta ipsa postulanti gratis exhibeat, alioqui absque illis causa appellationis huiusmodi, prout iustitia sua fuerit, terminetur.

1. **V**ide Sbroz de officio Vicarij lib. 3. quæst. 9. vbi de intellectu, Soar. de Pace in præf. tom. 2. part. 5. cap. vnic. num. 14. Mendez de Castro in praxi Lusitana lib. 2. cap. 11. num. 14. Nouar. in singul. iuris canonic. sing. 7. nouissimè Stephan. Vveym ad constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trident. innouatas, consil. 27. num. 15. & 16. pag. 195. Narbona l. 33. gloss. unica num. 4. tit. 25. lib. 4. Recopil.
2. Intelligendum esse hunc text. de persona iudicis, qui in criminali causa sententiam tulit, à qua appellatum fuit, vt scilicet quantum in se erit acta ipsa postulanti exhibeat gratis, itaut nullam mercedem sibi eo nomine accipiat: verò e. 20. sess. 24. de reform. intelligendum esse de persona Notarij, qui ipsam actorum copiam tenebitur exhibere appellanti congrua mercede accepta, resoluunt Sbroz d. loco & Aldan. in compendio Canon. resolut.

lib. 5. tit. 8. num. 30. vbi refert ita decifum sub die 27. Septembris 1627.

Acta prime instantia omnino producat. In causis criminalibus, qui pecuniariam passus fuerit sententiam, si casus sit appellabilis, vt supra ad e. 1. dictum est, tenebitur appellans infra sex menses à die ipsius interpositæ appellationis computandos ita coram iudice appellationis causam suam prosequi, vt etiam expeditionem reportet, quibus elapsis, & expeditione coram iudice à quo non reproducta, tenetur idem iudex à quo ad quancunque fisci instantiam, etiam si acta fuerint transportata, sententiam ipsam debitæ executioni omni mora postposita demandare, vt statuit sanctæ mem. Pius V. in sua const. 143. incip. Licet, refert Massobr. de diacæ sana Synodo, c. 4. dub. 21. secundum Romanam impress.

Quando certus Episcoporum numerus à iure requisitus non potest assistere Episcopo deponenti ac degradanti clericum, assistant tot idem Abbates certi eiusdem diæcesis, quibus assistere non valentibus assistant persone alioquin in dignitate constituta.

C A P V T I V.

- 1 Doctores de materia huius cap. agentes.
- 2 Degradationem realem, & curiæ seculari traditionem quæ crimina mereantur.
- 3 Episcoporum numerus qui requiratur in degradationibus.
- 4 Vicarius generalis proprij Episcopi potest ad verbalem Presbyteri depositionem procedere, ad actualem verò solus proprius Episcopus.
- 5 Episcopus electus, & confirmatus ante consecrationem non potest actualiter clericum degradare.
- 6 Prelati Religiosorum non habent iure communi facultatem deponendi, vel degradandi suos subditos.
- 7 Crimina qua merentur verbalem depositionem.
- 8 Abbates degradationi assistentes sunt iudices assessores.

Cum vero tam grauiam nonnunquam sint delicta, ab Ecclesiasticis commissis personis, vt ob eorum atrocitatem à sacris Ordinibus deponendæ, & curiæ sint tradendæ seculari, in quo secundum sacros canones, certus Episcoporum numerus requiritur, quos si omnes adhibere difficile esset, debita iuris executio differretur, si quando autem interuenire possent, eorum residentia intermitteretur, propterea statuit & decreuit, Episcopo per se, seu illius Vicarium, in spiritualibus generali, contra Clericum, in sacris etiam presbyteratus Ordinibus constitutum, etiam ad illius condemnationem, & necnon verbalem depositionem, & per se ipsam etiam ad actualem, atque solemnem degradationem ab ipsis Ordinibus, & gradibus Ecclesiasticis, in casibus, in quibus aliorum Episcoporum præsentia, in numero à canonibus definito, requiritur, etiam absque illis procedere liceat, adhi-

Barbos. Colect. in Concil. Trid.

G 2 bitis

a Carth. 10. vide 3. q. 8. suggesto. & 25. q. 7. Felix Episcopus. b 2. Hispal. cap. 6. c Cap. si quis cum seq. 14. q. 7. e. degradatio de P. nit. in 6.